

ივერიის

№ 170 კვირა, 6 აგვისტო, 1900 წ.
რედაქცია: ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტელეგრაფი.
ბაზმის დასაბამად და განცხადებითა დასაბუჯად უნდა მიმართოს რედაქციას და წერა-კითხვას მხოლოდ საზოგადოების კანცელარიაში.
ფასი განცხადებას: ჩვეულებრივი სტრატონი პირველ გვერდზე 16 კამ, შემოხვედნა — 8 კამ.
„0804006“ ტელეფონი № 27

ბაზმის ღირსი:			
ფურცელი	ბაზ. კ.	ფურცელი	ბაზ. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი — ერთი შაბლი

0804006 ტელეფონი № 27

აბრეშუვის ქსოვილები

ქუთაისის გუბერნიის მეტარეშუვითა პარველ ამხანაგობისა. — ცხენი-სასრულში, შარვალში, თეთრი და ფერადი ქაოვილები ძალისა და ქა-სის ტან-სამოსისათვის როგორც საკონი, ისე სარჩალები. იყიდება ქუ-თაისში, წყნეთის წიგის მალაზაში თოვლობითა და ნაკრობით.
მმარ. ახს. ნ. წერეთელი
(50—51—8)

ინტენსივი

ქსოვილების ტანისპირა პრემი-ბების, ფინოვიების და კანალიზა-ციის მიზნების უმჯობესება და შე-ნების დროს ზედამხედველობას. მი-კროცივის (წინანდელი პარველი თუმბაროვი) ქუჩა № 13. მულაპა-რაგია შეიქმნა საღამოს 5—7 სა-ათამდე.
(3—150—1)
ტელისი, 5 აგვისტო

ტელისის გაზრთები მოგვიტო-ბენ ამბავს კათურის საქმეებისს. ვინავე გაზრთებიცა და საზოგადო-ბაც ღრმა ძილში იყვენ, ქაოვილის მწარმოებელს ისეთი ბარკინი სა-ძირკველი ჩაუგდით საქართველოს ნიადაგში, რომ ერთ დროს ამ სა-ძირკველზე განცვიფრებულნი და-ინახავთ უწყვეტდელს შენობას ჩე-ნის ქვეყნის მოღონებებისს, უყე-თუ ამ საქმეებს ჩვენე და ესლ-აუ არ გამოაფხობით ძირს ჩვენისავე ხელითა და იარაღით. ვისაც თვლი უღვინებია გაზრთებში ქაოვირთა კრებისათვის, არ გაუჭრადეა ჩვენი შიში, რომ ჩვენ ავტორად შევიძ-ლიან და არ გავეჭვრდებ არა თუ ჩვენის კეთილდროობის საძირკველის დაგრევა და დღეუბა, არამედ თითი შენობის დაქვევა და დანებებაც, თუნდა ეს შენობა წარმოადგენდეს თვით დღეებს ჩვენის ქვეყნისა. ამ გზას დადაგ ჩვენი ქართული ხალ-ხი ეს უკანასკნელი საუკუნე და

მტკიცედაც მისდევს. ათასში ერთ-ხელ თუ ვაპდენ ვინემ და ვალე-ხვია სიკეთისაყენ, თითქის ყველა ჩვენგანს გუგლივება დაუშრეტელი მალა, ხალისი, მზერება, ციხრება და ყოველნაირი ხრიკა, რომ ასეთი ცუდი როგორე იმე დაღუპვის გა-ზრედ დაყენოს, რომელსაც ასეგრამდ უშეგვივინით და რომლის ტრადიცი-ცდგასა და რბოლაში ვავიჯდა ჩე-ნადე დასაქინებლად, ჩვენსავე საე-ვალდობა.

მართლაც, თუ არ ჩვენი ასეთი უბედურება, რითი უნდა ახსნას ყვე-ლა ის, რასაც დღეს ვხედავთ ქუ-თაისში ქაოვირთა კრებებზე. ამ კრებაზე მოიხიზნა საბჭოს ყოვლად საბჭოური მოღვაწეობის ანგარიში თითქმის ერთხმად დაადგინა მა-ღლობა გამოუცხადოს საბჭოს ამოღე-ვა მოხისათვის. გამოცხადდა მხოლოდ ერთი უმადური კაცო, ვინაც ქვერანის, რომლის გულში ვერ მოითინა ასეთი ვარდაწყვეტი-ლება მთელის კრებისა და ამიტომ უკმაყოფილება გამოთქ-ქვა. დღერთმა მშვილობა მის-ცეს ბანს ქვერანს. ჩვენ იმს ანე-არისში არცე ჩავთვლით. ეს მიე-ლით კრება ხომ მალდოვი დაჩა-საბჭოსი. მაშ რაღა დღვის წრომა იყო ის მოულოდნელი ამბავი, რომ მეორე დღეს იმე კრებამ განიხილა ერთი ნაწილი საბჭოს მოღვაწეობისა და მიეკილა ბ-ნ ჯერია

ნის გულის თქმას, გზების მო-წყობისათვის სამი ათასი თუ-მანი არ უნდა დაეხარჯათ, ამი-ტომ უკმაყოფილებას გიცხადებთო. ამ შემთხვევაში, რასაკვირველია, თვით თავმჯდომარესაც ეღება ბრა-ხი. მართლაც, რამ იმეღელა ბ-ნ ჩენგერი, რომ უმადურობის წინადადება წარედგინა ვარდასა-წყვეტად, როდესაც მთელმა კრებამ წინა დღეს მადლობის ღირსე-ული გვირგვინი დაადგა საბ-ჭოს. თუ ამ წინადადებებს მი-ინდ და მიიწე ჩამოატარებდა თავ-მჯდომარე, ექნა უნდა მოეთხოვა არა წვერთა რაოდენობით, არამედ ხმის რაოდენობით. უბრალო საყმე ხომ არ არის, როდესაც უკმაყოფი-ლებას უცხადებენ მთელს საბჭოს. აქ ყოველს ხმას უნდა თავისი ადგი-ლი მიეცეს. უამისოდ თვით კენჭის ჩამოატარება უკანონოა, და საქმე-გასაწორებლად ან ხელმოკრედ უნდა მოახდინოს თავმჯდომარემ კენჭის ყრვა, ან არა და კრების დადგე-სება გაუშუქებული უნდა ითვლე-ბოდეს, ხოლო ძალა წინანდელ მა-ღლობის გადახდის შეუძლებლად იქნას მიჩნეული, მართა იმიტომ რა არა, რომ კანონად დაფარა ამის მოახზოვს, არამედ უფრო იმიტომ, რომ თვით სილიდეს საქმისა შო-რეულისთვისაც აშკარად ჰხდის, რომ ეს საქმე სამადლობელია თვით მწარმოებელთა მხრივაც, ჩვენის ქვეყნისა და მთელის იმპერიის მხრი-ვაც, ამიტომ რომ რუსეთის სახელ-მწიფეობა ქაოვირის წარმოებას დი-დი ადგილი მოეღის და მისის საბ-ჭოს განწყობილებამ ხომ ესლავე აჯობა თვით ბაქოელთა ნაგვის საბ-ჭოს განწყობილებას, თუმცა უკანის კრელი საბჭო მილიონებს ატრიოდებს

და ქაოვირის კი მილიონები მხო-ლოდ მერმისში მოეღის, თუ ჩვენე ვე მილიონები არ გადავატარებ ზღე-ვაში ჩვენის უხმისი ჩვეულებისამებ-რ. ვინატროთ, რომ ჩვენი შიში ტყუ-ლილი გამოდგეს. ვინატროთ, რომ გაიძვერა და ანგარა მთავრებმა ჩა-წამლონ განსაკუთრებული ღეწლი თავადებულ მოღვაწეებისა, რომელ თაც თითქმის არაჩინესაგან შექმ-ნეს თავისაჩინო საქმე, ჩაადეს სა-ძირკველი „სიზღისა“, თავი-თავს მოუყარეს წვრილსა და მხვილი მწარმოებელს, არ დაჩაგვირუნეს წვირი-ლი მწარმოებელი და ისეთს ნიადა-გზე დაყენეს თვით წარმოება, რომ ჩვენის ქვეყნს კაცსაც ადგილი ექ-მნება ამ საქმის აღმე-მიცემაში. ბაქოს ნავთის მაგალითმა მაინც უნ-და გაფთხილოს ქაოვირის წვრილი მწარმოებელი. დღეს ქაოვირში ისეთი ღირსეული მოღვაწეები არიან, რომ ჩვენის ქვეყნის მწარმოებელს ვეღარ გასთვლავს უცხო ქვეყნის კაპიტლისტი როგორცა სთვლავენ ბაქოში. მთელი მოღვაწეობა ქაო-ვირის საბჭოსი ამას აშკარად ჰმეწივოს.

ახალი ამბავი

ჩვენი საყვარელი პოეტი თავილი ჩავლენ ერთსავე ამ ემად მძიმე ადამყოფა. მ მკათათვის რიცხე-ვადან ჩავარდნილა ლოკინად. წვე-ქ. თელავში, ჩიკვაძის სახლში, თა-ვისის სიძე ვ. ბ. კახიძესთან. მსო-ფიან პოეტი ნაწილობაზე სვირინო-ბის დროს გაცუებულა; სწამლობს თელავის მახრის მკურნალი ბ-ნი მიტროფანოვი, რომელიც მუდამ დღე-ღამის ავ-ღმყოფთან.

თ. რაფიელს ნახველი თავისუფ-ლოდ ვერ ამოაქვს, მიზეზი ის არის რომ 1888 წელს დამბლა დაეცა მარჯვენა მხარეს, მარჯვენა ფილტ-ვი დაუზიანდა და მას აქეთ მჭურნა-ლის დაუზიანებლად უჭრადებო-საბველის ამოღება. ახლა კი ორივე ფილტვი ნახველით ავსებია, მჭურ-ნალ მიტროფანოვის მეცადინეობით მარცხენა ფილტვი თითქმის განუთა-ვისუფლებით ნახველსაგან, ლოკი-ნიდგან არა თუ ადგომა, გადაბრუნე-ბაც ეს შეუძლია ხსვის დაუზიანე-ბლად.

მაღა საქმელისა სრულად არ აქვს, ამ ბოლოს დროს საზოგადო-დუმდებლად პარტიკულურს თ, რა-ფიელს ლაზარეს და ახლა სულ რამდენისამე სიტყვის თქმას ძლიერ-და ახერხებს.

თავ. რაფიელს დიდის ხნიდან უკრავებია ჩვენი საშობლოს სხვა და სხვა კუთხით, ქართულის ენისა მანენ.

ჩვენი შეცდომა ის არის, რომ მთელის ქვენის ცხოვრების ცრუ-წყაობების ჩაგონებით, ბორკი უფ-რაო ნოყიერი და მარგებელი გვეჩე-ნება, ჩვენი ავტეულობისათვის და ნამდვილადეკი ეს ასე არის. ზო-გერთ მოკრეულობაში მეტიც არის კენჭის ცილის მგავარი ნივთიერება, რომელიც უმთავრესი და უსაკრისო საყვარე ჩვენის სხე-ულსაგანია. ამის დასაბუჯებლად მოვიყენოთ ლიმონის ცილის შესანი-შნავ ხიმკისებს ანალბურ გამო-კლავებს და აგრევე დ-რ პოლიფე-რისის, ბუსენგოსისა და სხვ. წვე-ლი, რომლითაც ეკვებება ჩვენი სხე-ული, სამ უმთავრეს ნაწილად უნდა დაეკავოს: „ხორცი“ ანუ „ხორცი-მეტი“ (творожная масса), „მე-ორე კომპონის განმეწი“ (гепато-ინ-რასუция) და ზოლის „ლითონი“ (минеральная часть), რომელიც „ნაიკოს“ ანუ „მარილს“ ეხანან. ამ ნაწილებს ვარდა არის კიდევ აღ-მაიანის საქმელში რამდენიმე ნაწი-ლი, უჩაბგლო ნივთიერება.

ფელეტონი

ცარ მოკრწუნობა ხორცის ჰა-მის შესახებ *).

„ფერაში“ დაბეჭდილ ბ-ნ ან. ფურცელის საფელეტონიერო წე-რისში წიგითხეც ერთ ადგილას შედგება: „რაოდენი შეცდომა უნ-და იყოს ლეე ტოლსტოისა და ვე-გეტერინანთ მოძღვრებაში—ხორცის ნუ სკამოა, — უკომოდისოდეც დღე-ვანდელი კაცო და მეტადრე ჩრდი-ლო მცხოვრებთათვის მეტად საგნოა და დამუდობი, — თვით ამ, დღევან-დელის დღისათვის შეეცადარ აწრ-ისახება ეს ღიღებელი ლტოლილე-ბა კაცთა გრძობისა, რომ კაცმა სძლიოს თავისი მხეტური ბუნება და

ვაადიდოს თავის თავში მცენიერე-ბისა და გონიერების ძალით ლტო-ლილება იმ იდეალსადამ... რო-გორც აქედგანა სხანს, ავტორს ვე-გეტერინანთ მოძღვრების აღსრულება იდეალად მიანჩია და პინციპილიო-ურადეკი თავისი ძირითადის შეხედუ-ლებით სრულად თანაუგრძობას, მხოლოდ სამერმისოდ. ჩვენ, რო-გორც ვეგეტერინანთ მოძღვრების მიმდევრები, მადლობას ვუძღვნი-ბ-ნ ან. ფურცელისს, რადგან ძეო-რად შეხედებით იმისთანა ადამიანს ჩვენში, რომ ვეგეტერინანთმა საყრ-მისოდ მაინც სწამდეს. მაგარი ჩვენი ფეტი სწავლად შემეცდარი ახრის ის ახრი, რომ ავტორს დღე-ვანდელი კაცობრიობისათვის დამ-ბეჭდილ მიანჩია ვეგეტერინანთ, მ. ი. ხორცის უმელობა; როდესაც „კაცობრიობას“ ვამბობთ, თუნდა ვიგულისხმოთ კაცობრიობის უფრო-სი ნაწილი და ეს უფროსი ნაწილი კაცობრიობისა — გლეხობა-კი ყოველ-თვის იკვებებოდა და იკვებება მცე-ნაუერეულობით. თი არს ამბობს ამ-საგნის შესახებ ცნობილი პრაფესო-

რი მეტეოტი: „უზრავდესობა ხალ-ხის იკვებება მარტო მცენარეულო-ბით და არა არეულ ხორცეულ-მცენარეულ საქმეებით... ყველამ იცის, რომ მთელი ხალხი ისე გან-საკუთრებთ იკვებება რომელისამე მცენარეულობით, რომ მისს მოუხ-ვილობას შემშობოს მოსივარე, რომ-ლის მსხვერპლადეც მილიონობით ხუნება ხალხი. საყმათა მოვიგონოთ მარტო ბრინჯის მოუხვადლობის გამო-აიხს და ასი ათასობით დაღუპე-ლი ინდოელები. ადამიანის არსებო-ბა ისე მტკიცედ არის დაიკო-მდებული სხვა-და-სხვა გვარი ხორ-ცის პურისაგან, რომ მთელის ეღე-დამიშის მცხოვრებთა უზრავდესობა შეიძლება საქმელის ხმრების მხრი-ვით ხდნ ნაწილად ვიყოფი, სახელ-დობარ: 1) ისინი, რომელნიც იკვე-რებოდნ უნიკით, 2) სინდით, 3) თეთრის ხორბლის პურით და 4) კვაით“ **).

ვინ არ იცის, რითი იკვებება ჩე-ნი ღლებობა: ლობია, ცერკვი, მუ-სხულო, პური და იმეტიში მქ-ლი; რუსეთში — კომპოსტო, კარტოფილი და უკრებულა. პურს როგორც ჩვენ-ში, იქაც პირველი ადგილი უჭე-რავს. გამგონია, ვითომ რუსეთში გლეხები წვეწო ქონს ურეგდენ, მაგარი იქ ქონიც ისეთი ძვირი სა-შეგარა, როგორც ხორცი. უფრო მეც ასე ვფიქრობდ, მაგრამ შემდგ-რუსეთში, ამ საგნით დაინტერესე-ბულს ხშირად მქონია სოფელეუ-ბით ლაზარეს და ბგვის უთქვამს ჩემთვის, რომ წვლიწადში სამო-ჯერ თუ გქმით ხორცსაო, მაგალი-თად: შობასა, აღდგომისა, პეტრი-პავლობის და დღვის შობის მი-ძინების დღეს. განა შეიძლება ით-ვება ამისთანა ხალხის შესახებ რო-გორც ითხეჯრ და თუნდაც ოც-ჯერ სკამს ხორცს წვლიწადში, ხორ-ცი თ იკვებებო! მაშ ასე თუ, ჩვენ უსახებო შეიძლება ითქვას, რომ კომფეტებით ვიკვებებით. ერთი ჩემი ნაცნობი სოფელი ბავშვი ჩამო-კოფეტებით ვიკვებებით. ერთი ჩემი ნაცნობი სოფელი ბავშვი ჩამო-კვანეს მოსკოვში და მის გაცივრე-ბას საზღვარი არა ჰქონდა, როცა ნახა, რომ ერთ ოჯახში ქათამს სკა-

* გმეტადეთ ამ წერილს ცალ-კვრითა მო-ძღვრების შესახებ, რადგან ვგონებ ბგვი-სათვის საინტერესო იქნება გოტონს მგე-ტერინანთ ახრი, რომელსაც მხავალი მო-წინააღმდეგე ჰყავს, მთ შორის გამოჩენი-ლი გერმანელი ანტონი და ანტონპოლიტი გონოვი და სხვანი.

** „Питание человека въ его настоящемъ и будущемъ“. А. Н. Бекет-ова. გვ. 21.

და სიტყვიერების მასალა და დიდ-ძალიც შეუვარდება. არ წელიწად-დღე მგტია რაც შესდგომია, ამ მასლის შემწვარებასა და ქართულ-რუსულ ლექსიკონის შედგენის, თითქმის ყოველ დღე მუშაობდა; ექვანდ მიუყვანია, რომ სულ ორი-სამის თვის მუშაობა და დასკირდება ლექსიკონის დასრულებას.

რადგან მთავრობას განზრახვა აქვს საფარეო ინსპექციის კანონი 1901 წლის პირველ იანვრიდან კავკასიის გუბერნიისა და ოლქებშიც შემოიღოს, ამიტომ ფინანსთა სამინისტრომ ამ ემად ხარკოვის ნაწილის საფარეო ინსპექტორს ა. გ. გენდის მიანო თანად მუშაობის მივლი კავკასია და აღაგობრივ გაიცნოს კავკასიის საქარხნო და საფარეო სამსრწველონი.

პარასკევს, 4 ავეისტოსს, ქალაქის გამგეობას წარუდგინა განახლებულად გამგეობის წევრმა თავ. არღულენსკა დოლოგოვსკამ ნავთობის დედათა გადამღებ სენის სამკურნალოს გადასაკეთებლად საქრო ხარჯთაღრიცხვა, რომელიც შეადგენს სულ 14,700 მან. ქალაქის გამგეობამ მიიღო რა სხებში ის გარემოება, რომ ქალაქის საბჭოს დადგენილების თანახმად, შეუძლებელია, ქალაქის შუაგულ ავიღოში ამ სამკურნალოსათვის სპირო საღვთის დაქირავება და რომ ნავთობის სამკურნალო მებდა და მომარბულია ქალაქს და ამასთანავე შესაკეთებლად ც ძლიერ ბევრი ფულები სჭირდება, დადგინა: მიანდოს ქალაქის საიდუმენბო განყოფილებას შეადგინოს პროექტი და აგრეთვე ხარჯთაღრიცხვა ავღაბარში ქალაქის მიწაზე დედათა გადამღებ სენით სამკურნალოს განაშენის ასაგებად.

ქალაქის გამგეობამ უკანასკნელს სხდომაზე განიხილა ტფილისის გუბერნატორის თანამდებობის აღმასრულებლის წინადადება, რომ ოლგის საბჭოთა ინსტრუქტში, უმაღლესის მარბინის თანახმად, დაწესებულ იქნას მისი უმაღლესობის მიხედვით ნიკოლოზის ძის სახელობის ორი სტიპენდი და დაიდას ერთი

საწოლოა. გამგეობამ განიხილა-რის სკამე, დადგინა: მიერნის ქალაქის სასანიტარო-სამკურნალო საბჭოს შემოქმედის მოხსენებასაზემო ინსტრუქტურის მისი უმაღლესობის მიხედვით ნიკოლოზის ძის სახელობის ორი სტიპენდიის დაწესების ღ ერთის საწოლის დადგენის შესახებ.

პარასკევს, 4 ავეისტოსს ქალაქის გამგეობამ განიხილა-რა გამგეობის წევრის თავ. ვ. ნ. ჩერქეზიშვილის მოხსენება ნაწარმდებში ლოტკის გოროს მიჯარაღრეთა იმ თხარების გამო, რომ ნაწარმდებში ხეზედ ხილი გაკეთდეს და აგრეთვე ხიდის გასაკეთებლად სპირო ხარჯთაღრიცხვა და ტენხილის ახარჯთაღრიცხვის მოსარება, დადგინა: შეუქმარბებულ იქნას ლოტკის გოროს მიჯარაღრეთა თხარა ხიდის გაკეთების შესახებ, რომლისათვისაც გადაიღოს 400 მან. ეს ფული შეტანილ იქნას ქალაქის მომავალ წლის ხარჯთაღრიცხვაში.

როგორც შევიტყეთ, ამერეთის ეპარქიის დროებით მმართველად პინაშაენ მის ყოვლად უსამღვდელოესობას, აღავერდის ეპისკოპოსს კრითანს.

როგორც შევიტყეთ, ტფილისში არსდება ამიერ-კავკასიის ტებებსა და მდინარებში თევზების მამშენებელი საზოგადოება. ამ საზოგადოებაში რუსეთის შიდა გუბერნიების კაპიტალისტები მიიღებენ თურქე მონაწილეობას. უზრდა აქვთ მრავალა და მშენარ ამიერ-კავკასიაში ისეთის ჯიშის თევზი, რომელიც ჩვენი იშვიათად მოიპოვება.

ლამარია აღბრული იმის შესახებ, რომ ურალზედ უმაღლესი სამთა სასწავლებელი იქნას დაარბებული, პროექტი ამ სასწავლებლისა უკვე შეუდგენიათ.

საგრო განათლების სამინისტროს შეამდგომლობა აღმუარეს იმის შესახებ, რომ დაარბებულ იქნას არსებში რამდენიმე ახალი სამსწავლებლო სემინარია და გადაკეთებულ იქნას აწ არსებულნი სემინარიები. ამას გარდა სამი-სამი საზოგადოება გაცემსწვევითა ზოგიერთ გუბერნიის შემოიღოს განსაკუთრებული საქედაგოგო კურსები;

ამ კურსებზედ პირველ დღეებით სკოლების მასწავლებელად მოიწვილებიან ის ყმაწვილი კაცები, რომელთაც დაბალი განათლება მიუღლიათ.

გზათა სამინისტრომ გადასწვევითა დაარსოს რკინის გზებზედ რამდენიმე სამ და ოთხ კლასიანი სასწავლებელი. ამ ახალს სასწავლებლებში, სხვათა შორის, ასწავლიან ისეთს სიგენტსაც, რაც რკინის გზაზედ მოსამსახურეთათვის არის სჭირდი. ამას გარდა სამინისტროს აზარდა აქვს გაამრავლოს სატენხილო სასწავლებელთა რიცხვი რკინის გზებზედ და რაოდენამდე შესტევილი ამ სასწავლებლების პროგრამაში.

უმაღლესად დამტკიცებულის სახელმწიფოს საბჭოს დადგენილების ძალით, სამრველო-საგლეხო სკოლების იმ მარზრო მეთაველებში მღვდელთა, რომელთაც მრველი არა მკვათ, დაინიშნებთ ჯანაგირი წყოლიწმი 1200 მანეთი. ამას გარდა ამ მეთაველებს უფლება ექნებათ პენსიის მიღებისა: 15 წლის სამსახურისათვის 500 მანეთისა წელიწადში.

სახელმწიფო საბჭოს დადგენილების ძალითვე, 1901 წლიდან გადაღებული იქნება ყოველ წელს მანინდგან იმ თანხის დასამატებლად, რომელიც უშე. სინოდს ეძლევა, 3,518,820 მანეთი, აქედან 3,468,820 მანეთი სამრველო-საგლეხო და წერაკი ხეის სკოლების დასარბებლად და შესანახად და 45,050 მან. საგლეხო-სამრველო სკოლების სამარზო შედამღვებლების დაშტებთ ჯრღობებისათვის.

ბეკვილი საქეთა მდაგროგამეგების ფიფოსი თავ. ნ. ვ. შახიკოვი 29 ივლისს წამოსალა მოსკოუსა და რუსეთის სხვა და სხვა ადგილებში საცნებურო უწყების დაწესებულბათა დასათავებობად.

ამიერ კავკასიის რკინის გზის მთავარ სახელონსო მუშაობა უკვე დაუწყებია 4 ავეისტოდან 286 მუშის. (ტფ. ფ.)

ამ დღებში ტფილისის გუბერნიის მმართველობამ მოსთხოვა

ქალაქის გამგეობას რომ საჩქაროდ გამოიგზავნეთ ქალაქის გამგეობის არაწვეტილებმა იმ ლონსიძეების შესახებ, რომელნიც უნდა იქმნას ხმარბული მომავალდ შენაობათა დაწარვისაგან მოსალოდნელ უეადურბათა ასაკილებლად.

ბათუმის ქალაქის თეთ-მართვილობას მთავრობის წინაშე უშედიდომლია აღმტრახ იმის შესახებ, რომ ნება დავრთოს ქალაქის ლომბარდის ძირითადი თანხის (25 ათასი მანეთი) 15,000 მანეთი გაძლიერება ქალაქის საომლოდაცოა სესხის /-ის გაზიდგან.

კავკასიის სამოქალაქო უწყებას სამკურნალო ნაწილის გამგეობაში ლამარია აღმტრახ იმის შესახებ, რომ პოსად სოიიდგან გადატანილ იქნას სამკურნალო ქსერონი სხვა უფრო დასახლებულ ავიღლზედა.

როგორც შევიტყეთ, მუშტილის ბაღში გაძართულ საფუტკარის სტეში ერთიანი ავამყოფობა—სიდაზაბლე (ГНИЛЕЦ) განრეწა, რომელიც მებდა აფუტებს თურმეთფოს. მიზეზი სენის განრეწის უსუნობათა თურმეთ ანატილ საქრობა დროზედ მიეჭტეს ყურადღება, ვიდრე სენი უფრო არ გაძლიერდება.

ამ დღებში ტფილისში ჩამოვიდა ხარკოვის სატენხილოგოა ინსტიტუტის პროფესორი დ. ს. ს. იანეზ მიხეილის ძე პონომარიკი.

5 ავეისტოსს ბუხარის ეპიოპირსკად-აბდულ ახად-ხანი იალტოდან მტრფოვის რკინის გზით ჩამოვა ბაქოში, საიდგანაც პორადირ ბუხარაში გაემგზავნება. ეპიოს განზრახვა ჰქონდა ეს ავეისტოვი თეე ამასთომანში გაეტარებინა მაკამი, როგორც სინის, ავეზრახვა შეუტკლია.

პოლიციის მე-4 ნაწილს საიოოსი ქეჩაჩავი, მთიანის სახლში მოთავსებულ ნილოზ ბელოვის ყვანანაში ქალაქის საგებო-სამშენებლო შედამღვებლის დათვალბრების დროს შეუშენეთა, რომ იგი მებდა უსუფთო მდგომარბობაში თურმეთ; უნახავს რამდენიმე გორანვა სპიონის ბოციკი სრუდად გაზრწილ-აურთლებული, აგრეთვე კუჭრუფლობა უსუფთოდ და ნოლი სად

გაში მებდა ანტისანიტარულ მდგომარბობაში. ქელიც პასუვის გემაში იქნა მიტეული.

უცხოეთი

ჩინეთი, როგორც ჩაუფდგან აუქუვანს, უგრო-ჩუქუქუნა ძალანა შიანს და სოგანბელს; მიეწენ თურმე აქ მანტლებს შორის, როგორც ან ჩუქულებს, როგორც მომარბას და მითქმა-მოთქმას. საზოგადოდ ამ პოლის დროს მინეთის სამხრეთ ბრავრებულბად ყურბო-პოლისათვის ანს სანჯუგო მუშაბა მადის, ყოველს ეჭვს გარეშე, რომ იქაურის პოლიციების მოხლები ძალან დადეს მსხვერპს ანის, რადგანა ზემარსმარად ერთის ადგილადგან მეტრეშა ჯარებს ინარბებს, ხარკის თოფებს ურბეგბეს, სკრისათვს ჯარბებს, არავის ნებას აწ მსხვერპს სერსისათვს გტრახისა და მსგავს. როგორც ჩაუფდგან შეუტყეთათ, სუხებს, სუნსის და ამასის შირო-კინდებში მთავ მინეთის ჯარებს ჰეკანბებენ ბმმანება მისვლით, აგადგენ ამ ბრავრებულბადგან. მარგად რანბებს სულ რბიგბეთ 21,000 ჯარს-გარე, უჭვეტ განსუფ. ერთი ნაწილი ამ ჯარისა ვეა-ხან-გეისსკან წასუფა. როგორც ამბობენ იმის ასახებ; მეტრე-ტან-მანისაგან; ამ ჯარსმ გსა უნდა შეუგანს ბეგანაში წასუფა მოკლბადგან ჯარს და განდგენოს ტან-მანდგან უგრო-ჩუქუქუნა; მესამე კადვე ბეგინასაგან გასუფდგამას გსას აქაურის ჯარის მას-საშუალებლად. ნანინის სახლბად დაიდ ძალა ჯარად მანსაგებულა თურმე მინეთის; იმდგან ერთა რანმა არტობრისას ამ დღებში გატეხანასა ბეგანს, დაწმინება ჯარა სადასქროდ მსხად ანის და მსოლად ბმმანებს ელის თურმე. ამს გარდასსგა და სსგა ადგილბადგან ყოველ-ადვე ბეგინასაგან უთავალე ურბებს ტეხანის თურმე, სუფთათად დეტეფთავს, ერთის სიქეეთ, როგორც სინის, მინჯუბი არა სპორბენ და მარტოდ უმარბენ მუშამს ეგრობას.

გერმანიის ფედერაციის შედგენის კადვს კადვარბებს, დაწმინება მოკე-შობათა ჯარის მთავარ-სადადგად, სასე-რანჯეთის გარდა, სსგა სასახლმეგონა

აქსოველეს და ნაყოფიერებს ანიტებს მის შემოქმედებს. სენობრივი მხარეკა ამ სანისა ერთობ ცხელი ყველისათვის. უნდა გვემდეს, რომ ყოველი სულოერი, ცოცხალი არსება იმითომ არის გაჩენილი, რომ ცოცხლოს და თავის განრბობითა იცის და არა თავისთვის, რომ თავისის ხორცილ სხვა სულდამტვი გააძლოს, თუნდაც იგი ბუნების გვიგარბერი, აღამაინც იყოს. არა საგულისხმობი და ღრმა აზრანი სიტყვები გამოსტევა ინდოლოზ ბარტენმა ბუდდამ 600 წლის წინ და ტრისტების დაბუნბების: სიცოცხლე—ერთი ქვეყანაზედ—სიცოცხლე მშინდა, იდუმალი და ყვე-ლისათვის ერთნაირად ძვირფასი და საყვარელი ნიქი, და სიცოცხლის წარამევა დიდი ცოდვაა მისი მომნიტებლის წინაშე.

რომ ისურვედღე ქმებო, აღამაინები, არ შევიწერებდ გადტეკოლა ეს ჩვენი სვედთ მოცული ქვეყანა, რა ბედნიერი იქნებოდით თქვენ, ბუნების კონონს თანახმად იმ სუბო-რბდით, ყოველი სულდამტვილის სიყვარული ტ სობრალული გქონდით, მკა

რაოდენობა შემადგენელ ნაწილებსა %, მ. ი.

საკვები ნივთიერება	100 ნაწილზედ				
	შეიკავს	შეკავს	ბროკ-ენ	სითხის	ნაკარი
თვალამი	11,0	89,0	1,0	9,0	1,0
ბურაკი	11,0	89,0	1,5	8,5	1,0
სტაფილი	13,0	87,0	2,0	2,0	1,0
კარათფილი	28,0	72,0	2,0	25,0	1,0
ბორცი	86,6	68,4	21,5	14,3	0,8
პური (ხებლი)	76,0	24,0	10,7	64,3	1,0
მუხუძო	84,0	16,0	29,0	51,5	8,0
ოსია	84,0	16,0	33,0	48,0	3,0
ჭირის ფეხილი	84,5	15,5	14,0	68,5	2,0
ხორბლის ფეხილი	85,5	14,5	21,0	62,0	2,5
ცერცი	86,0	14,0	31,0	51,5	8,5
სოკო	88,0	12,0	3,4	84,0	0,6
სიმინის ფეხილი	90,0	10,0	11,0	77,0	2,0
ჭირის ფეხილი	91,0	9,0	12,0	77,0	2,0
ბინჯი	92,4	7,6	8,4	82,0	2,0

მაგავსება და აგრეთვე აღამაინს პირის, კუქისა და ხელების წყობილბობა.

დღებულ ნატურალისტის კოევიეს აზრით; ჰქიბილები, პოსტრელოზა და მეცნარეულობის ნოყერი ნაწილები არის აღამაინისათვის ბუნებრივი საქმეობა; ხელები თვისებებს იმბა დაკრფავს, მისი მოკლე და შედარბით სუტიკებში (მოკლე მჭკრელი კბლებიც) სხვა კბლები (სწორები), მისი კუნძიანი კბილები, ყველა ეს არ აღძვეს მას შეძლებას

იკებობდეს ხორცილ, ან ზოლისთ, თუ ჯერ საზარბელო წესით არ შეამზად ისინი.

დიდებული მეცნიერი ჰასენდი აღამაინის და ცხოველების კბილების დაწვილობით შედარბის შემდგამ ბობს; ავიგორბე, რომ თავდაპირველად ბუნებას ჩვენი კბილები არ დაწვიშნავს ხორცის საგლეჯად და მოუცია ზოლოდ ხელების საქელოდ. რაც შეეხება ხორცს, თუქცა აღამაინს მართალია შეუძლიან ხორცილბობითი კეებებოდეს, მაგრამ დაამაინ ხომ საზოგადოდ ხშირად მპოქელობს თავისის ბუნების წინაღობდგა. დაამაინს ნამდვილი ბუნება იმდენად გადგვერბულია, რომ ის სუნდალ ქმნილებას წარამადგენს. მორალის, ზნობრივის მოდერბინსა და ფილოსოფიის საზრუნევი უნდა იყოს, რომ გზა აბნეული კაცობრიობა სწორე გზაზედ გამოიყვანოს.

მომაოლის აზრი; თუქცა ბუნებამ მისცა აღამაინს შეძლება ხორცილბობითა და ხელებისათვ იკეებებოდეს, მე მაინც მგონია, რომ თავდაპირველად, თავისის ბუნებურს

აგებულობით, ის უნდა გამოკეებულიყო მარტო ხეილებითა და მხოლოდ შემდგ შეგებია ხორცილბობის ჰუმანობა.

ჩვენ შეგეძლო მოგვეყვანა კიდევ სხვა მეცნიერების აზრებიც, რისის, როგორც, მ. დონანტონის და სხ., რომლებიც ამხვე ამტკიცებენ.

მართალია, თუქცა მეცნარეულობა ბუფო რეგობა აღამაინის აგებულებას, მაგრამ ის იმდენად შეგებია ხორცის ჰუმანობა, რომ ეს ჩვეულბობითი მოთავსებლად გადტეკოა იტუნად ზოგირათებში. შედგენლობაში უნდა მივიღოთ, რამდენი ავამყოფობა დასდგეს თან ხორცის ჰუმანობითი ქარი, კუქის ავამყოფობა, ნერვების სისუსტე და სხვა. ამას გარდა ბევრი მეცნიერი იმ აზრისაც არის, რომ ხორცის ჰუმანობის აღამაინს სიცოცხლის და უზღუნებებს გონებასათ. თითქმის ყველა სასუქობის იმდებულ მოაზრებ, სენესეს, პლუტარხის, რუსის, შელლის, ბაირონის და სხ. წმამად თავისის პირიანს გამოკვიდობებთ, რომ მეცნარეული საკვები უფრო კეთილად მპიქელებობს აღამაინის გონებაზედ

*) О пищеваршнй Д-ра Воиона.

ოდეკა და გუბია და გუბია, მანჩი-გუბია გუბია...

შემაირი

შურნალ-გაზმთიანი

(ამოკლებილი ამბები)

ამერიკელი პრეზიდენტი ემბო გერმანიას... მისი პოლიტიკური მიზანია...

კატის თვლები ჩინელებს საათის მაგივრად... მათი თვლები უფრო სწრაფად...

ტელეფონს თან და თან უყვებენ... ამერიკელი ტელეფონის მფლობელი...

ჩინეთში კოცნა სულ არა სცოდნია... მისი კოცნა სხვაგვარად...

დეკემა

(ჩუქების დეკემა სააგენტოსადმი)

ამბარბუზი, ჩვენთა მზვერავთა ცნობებით... მისი მზვერავთა ცნობებით...

ფლიო გამოყენებულ მიუსჯეს, სხვა შორის, ტვილისის საცდელს...

შანხაი, ბრიტანის ტვირთის გემები... მისი ტვირთის გემები...

გონამდნი, კანტონის დამოკნის დღე... მისი დამოკნის დღე...

შანხაი, პეკინიდან გამოქვეყნული... მისი გამოქვეყნული...

შანხაი, ლიხუნგანგა დღეში... მისი ლიხუნგანგა დღეში...

ნესის და მთავარ-შტაბის გენერალ-კვარტერის... მისი გენერალ-კვარტერის...

ადმირალის ალექსანდრის დღე... მისი ალექსანდრის დღე...

Table with 4 columns: მთელი ლობა, მთელი მთლიანი, მთელი მთლიანი, მთელი მთლიანი. Rows contain various numerical data.

მთელი მთლიანი... მისი მთელი მთლიანი...

გაცხადებანი

ტვილისის კერძო სამაშრნალო

მეურნების მიხეილ გედეგანიშვილისა... მისი მეურნების მიხეილ გედეგანიშვილისა...

განსა და სანადგისი-11 1/2-12 1/2... მისი განსა და სანადგისი-11 1/2-12 1/2...

სალამოთი: დ. ა. მადეზანიშვილი... მისი სალამოთი: დ. ა. მადეზანიშვილი...

მ. მ. თუშანიშვილი... მისი მ. მ. თუშანიშვილი...

უბეღურ შემთხვევათაზე დაჯგუფება

საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით... მისი საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით...

მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე... მისი მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე...

საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით... მისი საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით...

საკომერციო კურსები

ქალქისა და ვაჭებისათვის (წელს მესამეტა) კურსების დანიშნულება... მისი ქალქისა და ვაჭებისათვის (წელს მესამეტა) კურსების დანიშნულება...

ფსი რეკლამა-დარბების 50 კაბა... მისი ფსი რეკლამა-დარბების 50 კაბა...

საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით... მისი საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით...

მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე... მისი მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე...

საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით... მისი საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით...

მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე... მისი მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე...

საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით... მისი საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით...

მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე... მისი მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე...

საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით... მისი საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით...

მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე... მისი მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე...

საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით... მისი საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით...

მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე... მისი მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე...

საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით... მისი საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით...

მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე... მისი მდეკემატი დამაგებულ უბეღურ შემთხვევათაზე...

საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით... მისი საზოგადოება #როსისა# სისარგებლო პარობებით...